vg2 yrkesfag, på veg mot læretid

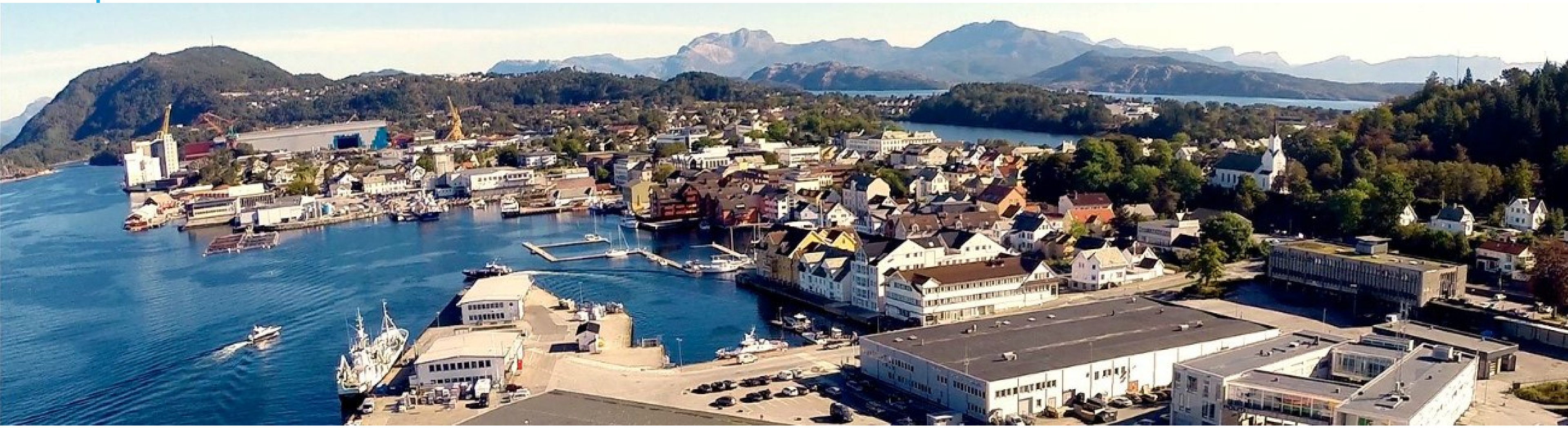

Flora vidaregåande skule,
skuleåret 2016-2017

PROGRAM FOR DAGEN: 1800-1900

- Om lærlingordninga
- Rettar og plikter til opplæring i bedrift eller skule
- Tips til rekrutteringsprosessen
- Korleis finne aktuelle lærebedrifter
- Kort status frå dei ulike faga v/ faglærar.
- Kva må/bør eleven gjere sjølv
- Kva med elevar som ikkje får tilbod om læreplass?

Du bør velge
å gå i lære fordi..
UNGDOM
FANTASY
LYDBØKER
SIMENS
SJAKKBOK
VAGABOND

You have to have a dream so you can get up in the morning.

-Billy Wilder

Om drømmen er eit fagbrev får du også dette på kjøpet:

- Arbeidserfaring
- Lønn under utdanning
- Eit verdsett fagbrev i handa
- Rett til påbygging til studiekompetanse
- Moglegheiter til fagskule eller å bli ingeniør via Y-vegen

OM LÆRLINGORDNINGA

Hovudmodell for ein lærling er 2 år i skule + 2 år i bedrift.

Bedrifta får støtte frå fylkeskommunen for å ta inn lærlingar.

Lærekontrakta er ein avtale mellom lærling og bedrift (evt opplæringskontor).

Opplæring skal følgje ein læreplan og avsluttast med ei fagprøve.

Lærekandidat er aktuelt for elevar som har hatt ein IOP i vgs.

OM LÆRLINGORDNINGA

Elevar som har ungdomsrett gjev høgre støtte enn elevar som ikkje har.

Ungdom har rett til tre-fem års utdanning for å fullføre utdanninga si, innan året dei fyller 24.

Fylkeskommunen pliktar å gje elevane ei utdanning, men kan ikkje tvinge bedrifter til å ta dei inn.

Elevar som ikkje har bestått (maks to fag) kan framleis søke om læreplass.

Bedrifter som ikkje er godkjente kan få hjelp til å bli det av Fylkeskommunen.

KVA KOSTER EN LÆRLING?

Bedriftene får tilskot frå
Fylkeskommunen for opplæringsåret.

Per 1/1-2017

totalt 148.030,-

Utbetalt i 24 mnd.

6168 kr pr mnd.

Første år reknast som opplæringstid
2 som verdiskapingstid.

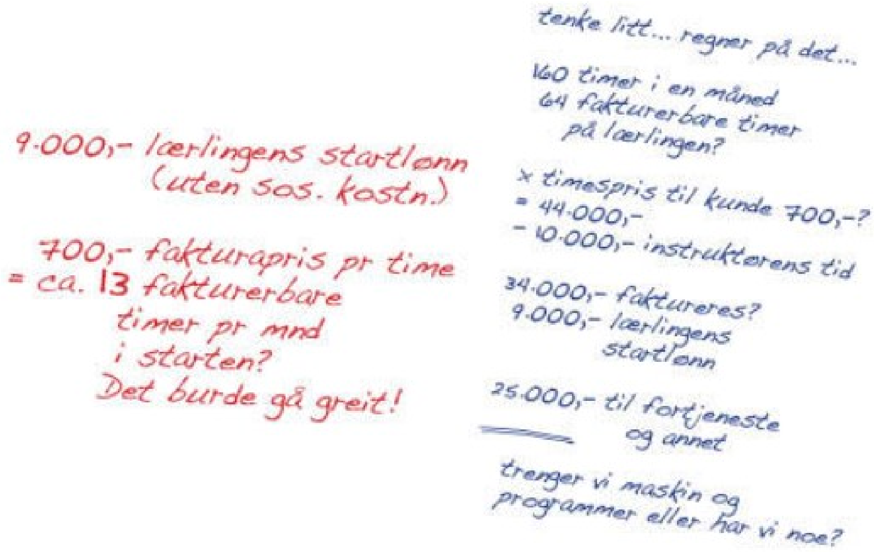

LÆRLINGLØNN, PER TIME

Elektriker: 207 kr/t

Tømrer: 194 kr/t

Helsefagarbeider 185 kr/t*

Lønnstabell for lærlingar m/ 2 år (2,5 år) i bedrift.

Tidsrom	Timegrunnlag	Prosentsats.	Timelønn
1. halvår	Kr 193,60	30 %	58,08 kr
2. halvår	Kr 193,60	40 %	77,44 kr
3. halvår	Kr 193,60	55 %	106,48 kr
4. halvår	Kr 193,60	75 %	145,13 kr
5. halvår*	Kr 193,60	80 %	154,88 kr

* Gjeld rørleggjar lærlingar(dei har 2,5 års læretid)

LÆRLINGLØNN PER MND

Eks: helsefagarbeider 2015 (180 kr t)

Ved 2 års læretid vil lønna som regel fordele seg slik:

1. halvår 30% kr 8 157,50/mnd kr. 48 945,-

2. halvår 40% kr 10 877/mnd kr. 65 260,-

3. halvår 50% kr 13 596/mnd kr. 81 575,-

4. halvår 80% kr 21 753/mnd kr. 130 520,-

ØKONOMI – TILLEGG FRÅ LÅNEKASSA

Lånekassen

Lånekassa under læretid (utrekning – støtte ved utdanning o/18 år)

Lønn som lærling

- F. 1996
- bor vekke
- **46,871 kr/år**

Utbetalinger

Høst	
August	8 095,90
September	3 834,90
Oktober	3 834,90
November	3 834,90
Desember	3 834,90
Vår	
Januar	6 178,45
Februar	3 834,90
Mars	3 834,90
April	3 834,90
Mai	3 834,90
Juni	1 917,45

Rogaland er blant fylkene som tilbyr størst andel ungdommer en læreplass.
FOTO: Jan Tore Glenjen

En av tre elever fikk ikke læreplass i 2015

SÅ KVA MÅ TIL FOR Å KOMME DIT?

Ingen har rett på ein læreplass.

Det er bedriftene som avgjer kven dei vil tilsette.

Elevane MÅ vere aktive i søkeprosessen.

NYTT: Hjernesterke barn blir ikke mer suksessrike enn andre. Illustrasjonsfoto: Colourbox

Skolelys gjør det ikke best

Begavede barn får ikke bedre jobber enn andre, viser forskning.

Av Dag Yngve Dahle

Publisert 8. september 2011 kl. 13:23

)Bsj0CVNq0BsSn-waQtoDoCLPHq9AFAAAQASD...

TU Stilling
Profilerte stillinger:

KVA KOMPETANSE SER BEDRIFTEN ETTER?

Teoretisk kunnskap

Yrkesspesifikke ferdigheter

Personlig kompetanse

KVA LEGG BEDRIFTENE VEKT PÅ VED TILSETTING?

«Instruktørene mener at personlige egenskaper er lærlingers viktigste kompetanse. Teoretisk kunnskap er nødvendig, men ikke avgjørende for å bli en dyktig fagarbeider» (Agderforskning, 2015)

Kommer ungdommene presis på jobb?

Har de god fysikk?

Kan de håndtere en sag eller re opp en seng?

Er de blide og interesserte i faget?

Glir de inn i bedriftens kultur? Er de motiverte for å lære faget?

(Agderforskning, 2015)

KOR FINN EIN JOBBANE?

Forskjell mellom privat og offentleg verksemd.

Via yrkesfaglig fordjuping.

Via nettverk. Hugs at 70 prosent av jobbane aldri vert lyst ut.

- Mange bedrifter har omsorg for ansattes barn, nabogutten osv.
- Tilsetting av kjentfolk gjev ei viss grad av opplevd kontroll.

www.Vilbli.no og www.utdanning.no har begge gode oversikter over godkjente lærebedrifter.

Elevane kan søke både i Sogn og Fjordane og i landet elles.

KVA MÅ / BØR ELEVANE SJØLV GJERE?

Søke på www.vigo.no innan 1. mars for å få rett til opplæring.

Skrive søknad og CV i norskfaget.

Samtale med rådgjevar – få rettleiing på kva som er lurt å gjere.

Søke direkte til bedrifter og opplæringskontor.

Reflektere over plan A og plan B.

Lefle med tanken på å flytte.

Vere aktiv, ringe, møte opp for å levere søknad, leite opp minst fem bedrifter.

KVA KAN DE SOM FØRESETTE GJERE?

Bruke nettverk! Hugs at 70 prosent av jobbane aldri vert lyst ut.

- Mange bedrifter har omsorg for ansattes barn, nabogutten osv.
- Tilsetting av kjentfolk gjev ei viss grad av opplevd kontroll.

Prate om prosessen.

- Stille spørsmål.
- Tilby hjelp til å lese søknad/cv

Bruke skulen sitt hjelpeapparat

- Rådgjevar
- OT koordinator
- NAV ungdomskontakt
- Faglærar - kontaktlærar

KVA MED DEI SOM IKKJE FÅR SEG LÆREPLASS?

Vert kalla inn til næraste vgs etter skulestart i august.

Samtale om kva som er gjort. Hjelp til å ta kontakt. Rettleiing.

- Kva er igjen på marknaden i august?

Fylket vurderer tilbod i skule på vg3 nivå i SFJ elller Noreg.

- oppstart ca okt-nov.

Har ein søkt anna vg2 tilbod kan fylket også tilby dette.

Manglar ein fag vert ein overført til Mo- og Øyrane vgs for oppfølging.

Alle står fritt til å gjere noko anna eit år:

- Jobbe ufaglært
- Folkehøgskule
- «Friår», nei, nei, nei!
- Forkurs til ingeniør

STATUS PER FAG

KEM – bra med læreplassar innan rør og blikk/ventilasjon

Byggfag – bra med læreplassar i både Florø og kommunar rundt.

SSS – nokre plassar i Florø, betre utval om ein ønskjer flytte. Lite innan sikkerhetsfaget.

Elektro – litt for få plassar i høve søkjarar.

Helsefag – bra med læreplassar i Florø ++

Barne- og ungdomsarb. – bra med læreplassar lokalt

IKT Servicefag – Få lokalt. Bra med læreplassar om ein er flyttbar.

Industriteknologi – bra med læreplassar. Nokre må pårekne flytting.

VIDARE: INGENIØR / TEKNISK FAGSKULE

Teknisk fagskule

- etter fagbrev
- 2 årig. Ofte i kombinasjon med jobb

Forkurs til ingeniør

- 1 år. Realfag ++. Opptak frå vg2 yf

Ingeniør

- Y vegen – etter fagbrev
- Via forkurs

Frå påbygg til ingeniør er omveg

VEGEN VIDARE - PÅBYGGING

Påbygging og generell studiekompetanse

- Kan ta før læretid, må konkurrere seg inn
  - Nb! Strykprosent ca 40 %
- Kan ta etter læretid, rett til å komme inn

- Privat vgs?
- Privatist?
- Nettstudium?

Fag og timer i Vg3 påbygging	**timer pr uke**
Fellesfag:	
Norsk	10
Naturfag	3
Matematikk	5
Kroppsøving	2
Historie	5
Programfag for ST:	5

«rett til påbygging for dem som har fullført og bestått fag- og yrkesopplæringen». Retten kommer i tillegg til, ikke i stedet for, den eksisterende retten i dag til å ta påbygging etter to år i et yrkesfaglig utdanningsprogram. Den skal altså være et supplement til Vg3 påbygging»

ANDRE MOGLEGHEITER…

Skifte utdanning.

- Ungomdsrett og så bak i køa

NAVe.

- «Snu i døra» / krav til innsats
- Sosialstønad – når alt anna er prøvd.

OT tenesta

Jobbe ufaglært

- Økt arbeidsinnvandring
- Stadig meir rift om ufaglærte jobbar
- Større butikkar og kjedar = karrieremoglegheiter

TILBOD FRÅ RÅDGJEVAR

Rådgjevarsamtale – samtale innan søknadsfrist + vidare oppfølging av dei som ønskjer læreplass.

Vidare oppfølging etter behov.

Faglærar er eleven sin «daglege rådgjevar».

CV/Søknadsskriving – «Frå utdanning til jobb» i Januar. På pensum i norsk i januar-februar.